

Politikové a kompromis

Mnohokrát byla politika pojmenována jako umění kompromisu. Nepochybně půjde o kompromis i v těchto dnech. Už to, že naši vedoucí představitelé jsou nuceni jednat, je kompromis; přepadení a obsazení země je přece možno jen příkře odmítnout. Ale síla tanků, letadel a raket se dovede prosadit; v Moskvě jednali s představiteli, odpovědnými za agresi, naši vedoucí státní a straničtí činitelé, z nichž někteří tam byli odvečeni, jiní možná právě proto tam odletěli „dobrovolně“. Právě tato pochybná „dobrovolnost“ ukazuje na charakter kompromisu, jímž takové jednání je.

Ale vzniká otázka vážnější, než zda jednat či nikoli. Je to otázka o čem jednat a jak, co připustit a co nepřipustit, s čím souhlasit a co odmítnout. A tu stojí naši představitelé, před vážnější otázkou: nabídnou-li agresorům příliš málo, přestane s nimi partner jednat; nabídnou-li příliš mnoho, bude je vlastní lid považovat za zrádce a odmítne uzнат výsledky jejich jednání. Existuje vůbec nějaká mezimoznost? Může veliký Sovětský svaz v této své hanebné hodině požadovat něco méně než zradu? Je to vůbec možné něco, co by bylo ještě možné nazvat kompromisem?

Všichni si uvědomujeme, že se naši „spojenci“ ocitli v politicky bezvýchodné situaci; potřebují, abychom na jejich brutalitu odpověděli nízkostí – potřebují to proto, aby nemuseli pohrdat sebou. Tomu dovedeme rozumět, ale většina nebo přinejmenším velká část národa na to ani v nejhorší situaci nebude chtít přistoupit. Dobrovolně nikdy; možná ani tenkrát, až celý národ bude sražen na kolena. Ale situace se vyhrocuje, všechno jde mílovými kroky kupředu. Zatímco v prvních dnech stačil poměrně malý kompromis, nepostačí zítra ani nejhorší zrada. Odpor malých skupin (k nimž nutně dojde) bude postačujícím důvodem k největším represáliím. Všechno nasvědčuje tomu, že se teroru nevyhneme nebo alespoň to není v naší moci. Proto je každý kompromis zbytečný a škodlivý. Je jím pouze možno narušit dnešní obdivuhodnou národní jednotu.

Zvláštnost a mimořádnost naší současné situace spočívá také v tom, že v našich možnostech už není žádné politické řešení, tedy ani politický kompromis. Kéž by u nás všichni lidé pochopili, že politické východisko neexistuje; kéž by to pochopili zejména naši vedoucí politikové. Pak to snad pochopí naši okupantští „spojenci“. Nejsme nyní na tahu; naši partneři jsou v nezáviděníhodné situaci, neboť neexistuje pro ně žádná možnost, jak tuto partii vyhrát. Mohou učinit jedině: sportovně uzнат svou porážku – anebo kopnout do šachovnice. Se vši brutalitou, ale také s naprostou bezmocností. Neboť největší moc znamená zároveň největší bezmoc.

Slova svobody, cyklostylovaný časopis